

περί τοῦ ἰδιοτύπου θεσμοῦ τῶν «βολῶν», ἰσχύοντος ἀπὸ μακροτάτου χρόνου ἐν τῇ νήσῳ, καθ' ὃν ἡ κυριότης τῆς καλλιεργουμένης γῆς χωρίζεται ἀπὸ τῆς κυριότητος τῆς νομῆς, μετὰ τὸν θερισμόν, πρὸς νομὴν τῶν ζώων. Ἐν 46, σ. 59–60. Ἐπὶ τοῦ ἰδίου θέματος, διάφορα ἄλλα ἔγγραφα, ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ θεσμοῦ, αὐτόθι, σ. 56–65 καὶ ἐπὶ τοῦ ὅλου θέματος ἀνάπτυξιν ἐν 46.

798

1829. Ἐγγραφον, ἀπὸ 19 Μαρτίου, Δημογεροντίας Σπετσιῶν, πρὸς Κυβερνήτην, περί ἐφαρμογῆς τῶν ἐθίμων των, ἐν 45, σ. 239.

Διὰ τοῦ ἐγγράφου οἱ Σπετσιῶται, ζητοῦντες τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐθίμων των, ἐὰν μὴ ὡς γενικῶν («... γενικῶς ὅτι ἀνήκουν εἰς ὅλην τὴν ἐπικράτειαν, μ' ὅλον ὅτι εἰς πολλὰ μέρη αὐτῆς ὑπῆρξε μία τοιαύτη συνήθεια...»), πάντως ὡς τοπικῶν, «Ἡ συνήθεια τῆς νήσου μας ἐξακολουθοῦσα ἐπεκράτησεν εἰς ὅλας (τὰς ὑποθέσεις) ἕως τῶρα ὡς νόμος ἔγγραφος ἀπαράβατος καὶ συμπεσοῦσαι ἱκαναὶ (περιστάσεις) δὲν ἐδυνήθησαν οὔτε διὰ τῆς ὀθωμανικῆς ἐξουσίας, οὔτε δι' ἄλλης νὰ διασείσωσιν, οὔτε νὰ τὴν μεταβάλωσιν». Περαιτέρω δὲ ζητοῦν νὰ φυλαχθῇ αὕτη, διότι «... ἡ συνήθεια τῆς νήσου μας, ἡ ὁποία ἐστάθη ἕως τοῦδε ἀπαράβατος καὶ ὡς νόμος αὐτοκρατορικὸς ἔγγραφος, νὰ καταργηθῇ καὶ νὰ ἐπιφέρῃ γενικὴν ἀνατροπὴν εἰς τὰ πάντα, ὅσα ἕως τῶρα ἐφυλάχθησαν ἄθικτα μεταξὺ τῶν συμπολιτῶν μας».

799

1829. Ἐγκύκλιος, Ἰγνατίου μ. Ἡρακλείας, κατὰ τῶν πολυτελῶν κεντημάτων, τῶν διδομένων χάριν προικός, ἐν 363, σ. 78–79.

800

1829. Ἐγκύκλιος, ἀπὸ 13 Ἀπριλίου, ὑπ' ἀριθ. 27, τοῦ Προέδρου τοῦ Πρωτοκλήτου Δικαστηρίου τῶν Δυτ. Σποράδων, Ν. Γερακάρη,

πρὸς τὸν προσωρ. διοικητὴν καὶ Δημογεροντίαν τῶν νήσων Πετζῶν, Ὑδρας, Πόρου, Αἰγίνης καὶ Σαλαμῖνος, ἐν 48, σ. 9–10.

(Ζητεῖ πληροφορίας περὶ τῶν ἐπιτοπίων ἐθίμων : α) περὶ πωλητηρίων ἐγγράφων β) διαθηκῶν, γ) τῆς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομίας, δ) προικοσυμφώνων καὶ προικοπαράδόσεων, ε) χρεωστικῶν συμβολαίων, τόκων, ἐτέρων γεωργικῶν, ἐμπορικῶν καὶ ναυτικῶν συμφωνιῶν).

801

1829. Ἐγγραφον, ὑπ' ἀριθ. 378, τῆς 25 Ἀπριλίου, Προσ. Διοικητοῦ καὶ Δημογερόντων Ὑδρας,

εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 27 ἐγκυκλίου, ἐν 48, σ. 12–13. Πρβλ. ἀνωτέρω ἀριθ. 800.

« . . . Α' — Δημόσια γραφεῖα ἢ νῆσός μας δὲν εἶχεν ἀπαρχῆς, ὥστε νὰ φυλάττεται τάξις τις εἰς τὰ πωλητήρια ἔγγραφα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὅσα φαίνονται ἐν τῇ νήσῳ μας δὲν φυλάττουσι τὴν αὐτὴν τάξιν καὶ ρυθμόν.

Β' — Αἱ διαθῆκαι ὑπαγορεύονται ἀπὸ τὸν διατιθέμενον εἰς ἓν ἄτομον, ὁποῦ αὐτὸς εἶχεν εἰς ὑπόληψιν καὶ γραφόμεναι ἐμαρτυροῦντο ἀπὸ δύο-τρεις μάρτυρας καὶ εἶχον τὸ κῦρὸς των. Ἐνίοτε ἐπεκυροῦντο ἀπὸ τὸν ἀρχιερέα καὶ ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴν πεντάδα τοῦ τόπου.

Γ' — Εἰς τὴν ἀδιάθετον κληρονομίαν ἐδιορίζετο μία ἐπιτροπὴ ἀπὸ συγγενεῖς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πρὸς οἰκονομίαν, καὶ ἡ ἀπόφασις τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ἐπεῖχε σχεδὸν τόπον διαθήκης.

Δ' — Προικοσύμφωνα δὲν ἐσυνήθισαν οἱ πολῖται μας νὰ κάμωσι ποτὲ ἐν καιρῷ προικοδοσίας, αἱ δὲ προικοπαράδοσεις ἐγίνοντο καὶ γίνονται μεταξὺ γαμβροῦ καὶ πενθεροῦ πάντοτε ἄνευ ἔγγράφων.

Ε' — Εἰς τὰ χρεωστικὰ συμβόλαια θαλάσσης καὶ ξηρᾶς ἐγίνοντο πολλαὶ σημειώσεις, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν καταστίχοις, τὰ ὁποῖα ἐπεῖχον τόπον τακτικοῦ χρεωστικοῦ ἔγγράφου.

Σ' — Εἰς τὰς ἐμπορικὰς καὶ ναυτικὰς συμφωνίας ἐπεκράτει ἡ αὐτὴ περὶ τῶν προηγουμένων τάξις· τακτικὰ ἔγγραφα δηλαδὴ καὶ ἐντελῆ, ὀλίγα εὐρίσκονται. . . . Πίστις ἀκριβῆς καὶ ἐντελὴς τιμιότης περιπολάζουσα εἰς τὴν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν τῆς νήσου μας, ἐπέφερε τὴν ἑλλειψιν τακτικῶν ἔγγράφων, τὰ ὁποῖα ἐλογίζοντο ὡς μὴ ἀναγκαῖον . . . ».

802

1829. Ἐγγραφον 27 Ἀπριλίου Δημογερόντων Πόρου,

εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 27 ἐγκυκλίου, ἐν 48, σ. 13–15. Πρβλ. ἀνωτέρω ἀριθ. 800.

Α'. — . . . Εἰς τὰ πωλητήρια ἔγγραφα προτιμῶνται α' οἱ ἀδελφοί, β' οἱ συγγενεῖς, γ' οἱ συμπλιασταὶ καὶ δ' κάθε πολίτης, ἐντόπιος ἢ ξένος, ὅταν ὁμῶς τὰ πωλητήρια γίνονται εἰς ξένους, ἐν ἀπουσίᾳ τῶν στενοτέρων συγγενῶν, τότε (ἐὰν) εἰς διορίαν ἐξ μηνῶν δὲν ἔλθῃ ὁ συγγενὴς νὰ τὸ ζητήσῃ, τότε εἶναι καλὰ πωλημένον εἰς τὸν ξένον. Κατὰ παλαιὰν συνήθειαν τοῦ τόπου, εἰς τὰ πωλητήρια ἔγγραφα ὑπεγράφεοντο καὶ ἱερωμένοι καὶ λαϊκοὶ καὶ πολλάκις, ὡς ἔτυχε, πότε ἓνας ὑπεγράφετο καὶ πότε πολλοί, εἴτε κοσμικὸς εἴτε ἱερωμένος, ἀλλὰ τὰ περισσότερα ἐγίνοντο ἔξω τῆς καγκελλαρίας. Ὅλα αὐτά, ὅσα ἔγιναν πρὶν τοῦ Γεροντικοῦ νέου συστήματος, εἶναι δεκτὰ εἰς τὴν νήσον μας καὶ καλῶς ἐπικυρωμένα.

Β' — . . . Ὅσον δὲ περὶ τοῦ τρόπου καὶ τάξεως τῶν διαθηκῶν, ἐπειδὴ συνέβη νὰ γίνονται κατὰ παλαιὰν συνήθειαν μὲ μεγάλην ἀταξίαν, δὲν ἤμποροῦμεν νὰ δώσωμεν γενικὸν κανόνα περὶ τούτων . . . ἀλλὰ δίδομεν γνώμην, ὅτι ὅλαι αἱ πρὸ τῆς νεωστὶ συστάσεως τῶν δημογεροντιῶν γενόμεναι διαθῆκαι πρέπει κατὰ συγκατάβασιν τοῦ δικαστηρίου, νὰ παρουσιάζωνται πρότερον εἰς τὴν τοπικὴν δημογεροντίαν νὰ γίνεσθαι ἢ ἀνήκουσα ἐξέτασις, τὴν ὁποίαν θέλει διευθύνει κατὰ χρέος ἡ τοπικὴ δημογεροντία, νὰ πληροφορεῖται τὸ Σ. Δικαστήριον.

Γ' — Περὶ τοῦ τρόπου καὶ τάξεως τῆς ἀδιαθέτου κληρονομίας.

Ἄν οἱ γονεῖς ἀποθάνουσι καὶ ἀφήσουσι τὰ τέκνα των, εἴτε ἀρσενικὰ εἴτε θηλυκὰ, ἦτον συνήθεια τὰ ἀρσενικὰ νὰ ὑπανδρεύουσι τὰ θηλυκὰ ἀπὸ τὴν πατρικὴν καὶ μητρικὴν παρουσίαν, καὶ μετὰ τὴν ὑπανδρείαν τῶν θηλυκῶν, νὰ μοιράζωσι τὰ ἀρσενικὰ ἐξίσου τὴν ἐπί-

